

Кропивницький фаховий коледж харчування та торгівлі

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні циклової комісії
суспільно-гуманітарних дисциплін
протокол № 1 від 30.08.2024 р.

Голова циклової комісії

Вікторія Хижевська
(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
ОК 2 ІСТОРІЯ УКРАЇНИ	
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	181 Харчові технології
Освітньо-професійна програма	Харчові технології
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Семестр	I ОКР «Кваліфікований робітник»
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	2/60
Мова викладання	Українська
Розробник	Наталя Присяч спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач
Предмет вивчення навчальної дисципліни	Предметом вивчення «Історії України» є основні події та явища в розрізі історії, політичні інститути, культура, мораль, право, звичаї, побут народу, визначення ролі та місця його історичних діячів.
Мета навчальної дисципліни	Мета дисципліни полягає в розкритті закономірностей та особливостей політичного, економічного, соціального та культурного розвитку України, її відносин з іншими державами та народами
Компетентності, заплановані знання та вміння	Вивчення навчальної дисципліни «Історія України» передбачає формування та розвиток у здобувачів освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП « Харчові технології», а саме: ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

<p>Заплановані результати навчання</p>	<p>Програмні результати навчання: РН 19. Формувати і відстоювати власну думку та громадянську позицію, діяти соціально відповідально та свідомо; РН 21. Зберігати та примножувати досягнення та цінності суспільства, вести здоровий спосіб життя</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль I.</p> <p>Тема 1. Історичні передумови формування української державності. Первіснообщинний лад на території України. Україна: територія, природні та кліматичні особливості. Україна за часів палеоліту і неоліту. Трипільська культура. Кіммерійці, скіфи, сармати. Україна в епоху бронзи. Кіммерійці - перший народ, що ми знаємо за назвою; заняття, історія. Скіфи - поділ скіфських племен, заняття, побут, кургани, «звіриний стиль». Сармати - побут, історія. Грецька колонізація Північного Причорномор'я. - Причини грецької колонізації час появи в Північному Причорномор'ї. Тіра, Ольвія, Херсонес, Боспор. Культура і побут, значення грецької колонізації для історичної науки. Східнослов'янські племена на початку нашої ери. Венеди. Анти. Перші держави утворення слов'ян на території України. Східнослов'янські племена в I тис. н.е. Поляни і Київ. Заняття населення. Торгівельні шляхи. Вірування.</p> <p>Тема 2. Київська Русь, її суспільно-політичний розвиток. Історико-філософські концепції щодо формування та розвитку українського етносу. Норманська теорія. Призов Варягів. Рюрик. Русь. Слов'янська теорія. Погляди М. Грушевського. Київська держава IX-XII ст. Перші Київські князі Олег, Ігор, Святослав, Ольга, Володимир Мономах. 1132-останній рік єдиної Русі. Причини розпаду Русі - господарські, політичні, військові, династичні, географічні. Монголо-татарська навала - виникнення монгольської держави. Чингізхан. Битва на Калці. Батий, зруйнування Києва. Баскаки. Ярлики на княжіння.</p> <p>Тема 3. Українські землі у складі Литви та Польщі. Українське козацтво Створення Польсько-Литовської держави. Річ Посполита та її вплив на українські землі. Кревська, Люблинська, Брестська унії. Входження українських земель до складу Польщі. Соціально-економічні, політичні, релігійні наслідки цього. Виникнення українського козацтва. Січове і реєстрове козацтво. Соціально-економічні, релігійні причини виникнення козацтва. Поняття «козак». Виникнення Запорізької Січі. Байда (Д. Вишневецький). Спроби розколоти козацтво. Боротьба козаків з татарами і турками. Селянсько-козацькі повстання наприкінці 16 ст. Причини, обставини, рушійні сили селянсько-козацьких повстань. Повстання К. Косинського і С. Наливайка. Боротьба козаків з татарами і турками. Турецька імперія і Кримське ханство. Необхідність захисту України від турецько-татарської агресії. Дмитро Вишневецький. Походи козаків в Чорне море. Значення козаків для захисту України від загарбання. Діяльність П. Сагайдачного. Козацькі повстання 20-30 рр. XVII століття. Діяльність гетьмана Конашевича-Сагайдачного. Московський і Хотинський походи козаків. Значення Сагайдачного для України. Причини і хід козацько-селянських повстань 20-30 рр. XVII століття. Формування і розвиток історико-етнографічних регіонів України.</p> <p>Тема 4. Національно-визвольна війна Українського народу в середині XVII ст. Українська козацька держава. Причини і рушійні сили війни. Початок війни. Становище українських земель напередодні війни. Соціально-економічні,</p>

політичні, національні, релігійні причини війни. Селянство і козацтво - рушійні сили війни. Б. Хмельницький. Битви під Жовтими водами і Корсунем.

Бойові дії 1648-53рр. Битви під Пилявцями, Зборовим, Берестечком, Батогом, Жванцем. Зборівський і Білоцерківський мирні договори.

Переяславська Рада. Березневі статті 1654 р. Становище України напередодні 1654 р. Вибір Б. Хмельницьким союзника. Переяславська Рада. Неоднозначне ставлення до неї населення України. Взаємовідносини України і Росії згідно з Березневими статтями.

Формування та діяльність різних організацій українського народу та визначальні тенденції розвитку освіти, науки, техніки як життєвої основи життя українського етносу.

Тема 5. Занепад Української козацької держави. «Велика Руїна».

Україна в другій половині XVII ст. Руїна. Відношення України і Росії після 1654 р. Смерть Б. Хмельницького. Ю. Хмельницький, І. Виговський.

Розкол України. Ніжинська Рада. Громадянська війна – «Руїна». П. Дорошенко. Бахчисарайська угода і "Вічний мир".

Тема 6. Гетьманщина. Позбавлення України Автономної державності XVIII ст.)

Україна на початку XVIII ст. І. Мазепа. Особистість І. Мазепи і Петра І. Ставлення Петра І до України. Спроби Мазепи захистити Україну і створити незалежну державу спираючись на шведів. Полтавська битва. Смерть Мазепи.

Україна в середині та другій половині XVIII ст. Україна після Мазепи. Обмеження національних прав українського народу з боку Петра 1.1 Скоропадський. І малоросійська колегія. Д. Апостол. «Правління гетьманського уряду», К. Розумовський. Остаточне скасування гетьманщини.

Запорізька Січ у XVIII ст. Підтримка запорожцями Мазепи. К. Гордієнко. Зруйнування Січі російськими військами 1709 р. Еміграція запорожців на територію Кримського Ханства. Олешківська Січ. Повернення запорожців на Україну. Обмеження прав запорожців. Запорожці у війні 1768-1774 рр. Руїнація Січі. Чорноморське козацьке військо.

Історія формування соціальних груп та їх роль в створенні оригінальної форми державності.

Об'єктивні умови і суб'єктивні фактори в процесах гуманітарного, політичного життя народу.

Тема 7. Суспільний розвиток українських земель у складі Російської та Австрійської імперій у 19 ст.

Кирило-Мефодіївське товариство. Українська національна самосвідомість на початку XIX ст. виникнення таємних гуртків, слов'янофільство. Виникнення Кирило-Мефодіївського товариства. Програма і діяльність товариства. Т.Г. Шевченко. Суспільно-політичний рух на західноукраїнських землях на початку XIX ст. Західна Україна в складі Австрійської імперії на початку XIX ст. Українсько-Польські протиріччя. «Будителі українського народу». «Руська трійця». Український національний рух в революції 1848р. «Головна руська Рада».

Український рух у другій половині XIX ст. Петербурзький гурт українських діячів. Місячник «Основа». Рух за створення недільних шкіл в Україні. «Громада». «Указ Валуєва» та «Емський Акт». М. Драгоманов. Значення українського театру в цей час.

Змістовий модуль I.

Тема 8. Україна на початку XX ст. Піднесення національного

руху

Створення політичних партій в Наддніпрянській Україні. Український рух 1905-1907 рр. Західна Україна на початку ХХ ст. Січковий рух.

Тема 9. Український національно-визвольний рух і державотворчі процеси у 1917-1921рр.

Створення Української Центральної Ради. I і II Універсали Української Центральної Ради. Лютнева революція 1917 р. I її вплив на Україну. Зростання національного руху. Масові демонстрації Створення Української Центральної Ради, її завдання, повноваження, та відносини з Тимчасовим урядом. Обставини появи I і II Універсалів Української Центральної Ради. Становище України влітку 1917р. III і IV Універсали Української Центральної Ради.

Брестський мир і Україна. Жовтневий переворот 1917 р. I вплив цього на Україні. Взаємовідносини Української Центральної Ради і більшовицького уряду. Ультиматум Рад наркомун. Обставини проголошення III Універсалу. Створення Харківського Радянського уряду України і допомога цьому урядові з боку російських більшовиків. Проголошення IV Універсалу. Захоплення Києва більшовиками. Діяльність делегації Української Центральної Ради під час Брестських мирних переговорів. Мирний договір між Німеччиною і Україною. Державний переворот 29 квітня 1918 р. Гетьманат П. Скоропадського.

Окупація України Німеччиною. Взаємовідносини Української Центральної Ради і Німеччини. Спроби Німеччини змінити форму влади в Україні. П. Скоропадський. Переворот 29 квітня 1918р. Діяльність гетьманського уряду. Виникнення Директорії. Відмова П. Скоропадського від влади.

Директорія. Становище Директорії на початку 1919р. Акт злуки УНР і ЗУНР. С. Петлюра Взаємовідносини Директорії з російськими більшовиками і денікінцями. Втрата Києва. «Зимовий похід» армії УНР і його значення.

Радянсько-Польська війна і Україна. Значення визвольної війни. «Варшавська» угода між Польщею і УНР. Ставлення до цього в Україні. Захоплення Києва. Зміна у відношенні російських більшовиків до Українського руху. Початок українізації. Підтримка більшовиків в Україні. "Ризький" договір. Закінчення визвольної боротьби і її значення.

Тема 10. Україна в складі тоталітарної імперії СРСР 1920-1930рр.

Українізація в 20-30 рр. Суть, причини, наслідки. Причини українізації. Хід українізації. Скрипник, Шумський, Волобуєв. Контрукраїнізація. Колективізація і голодомор. Мета колективізації. Спротив українського народу колективізації. Друга продрозкладка. Штучний голодомор в Україні. Наслідки голодомору: демографічні і ментальні.

Масові репресії в Україні. Причини масових репресій. «Шахтська» справа, справа «СВУ», розгром української творчої і технічної інтелігенції.

Тема 11. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період

Українські землі в складі Польщі. Українські землі в складі Чехословаччини. Українські землі в складі Румунії. Організація українських націоналістів та її боротьба за незалежну Україну

Тема 12. Україна у Другій світовій війні.

Приєднання Західноукраїнських земель до УРСР. Пакт Молотова-Ріббентропа. Початок II Світової війни. Приєднання Західної України до УРСР і його значення. Початковий етап радянсько-німецької війни на Україні. 22 червня 1941 р. Причини поразки радянських військ в перший період війни. Ставлення українців до радянської влади і німецьких військ. Окупаційний режим на У. Визволення України від

фашистів. Передумови визволення України від фашистів. Бойові дії наприкінці 1943-1944 рр. Звільнення України від фашистів.

Тема 13. Україна в другій половині ХХ ст.

Визвольні змагання на Західній Україні в 1940-50 рр. Створення УПА. Р. Шухевич. Боротьба УПА проти радянської влади в 1940-50 рр. ХХ ст. Історичний висновок про діяльність УПА.

Соціально-економічне і суспільно-політичне становище України в 1960-1985 рр. Спроби економічних реформ в СРСР в 1960-х рр. і їх невдача. Поступове гальмування розвитку економіки СРСР і початок кризових явищ. Українська економіка в 1960-80 рр. Дисидентський рух і русифікація України.

П. Шелест і «український автономізм». Особистість П. Шелеста. Його спроби добитись культурної і економічної автономії України. Відставка П. Шелеста з посади Першого секретаря ЦК КПУ. Оцінка діяльності П. Шелеста.

Тема 14. Відновлення державної незалежності України. Становлення України як незалежної держави.

Перебудова в СРСР. Україна 1985-91 рр. Причини і необхідність перебудови. М. Горбачов. Хід перебудови, її наслідки. Україна під час перебудови. «Народний рух України за перебудову». Проголошення державного суверенітету УРСР. Л Кравчук. Проголошення незалежності України. Референдум 1 грудня 1991 р.

Соціально-економічне становище України 1991-2003 рр. об'єктивні і суб'єктивні труднощі формування національної економіки. Реформування економіки. Спад виробництва. Позитивні зрушення в економіці 2000-2003 рр. Становище в соціальній сфері. Політичне становище в Україні. Прийняття Конституції України. Вибори 1998, 1999, 2002, 2004р.р. Процес реформування Конституції України. Помаранчева революція та її наслідки. Взаємовідносини України з НАТО і ЄС .

Історичні особливості пошуку оптимальних моделей будівництва незалежної України. Зародження історично української соціальної системи.

Тема 15. Європейський вибір України. російсько-Українська війна.

Україна 2010-2014рр. боротьба за шляхи розвитку. Революція «Гідності»: причини, хід, результат. Гібридна агресія росії проти України 2014 р.

Вибори 2019 рік. російська агресія проти України 2022 рік. Повномасштабна російсько-українська війна. Збройна протидія російському повномасштабному вторгненню. Дипломатична війна. Реакція світового співтовариства на російське повномасштабне вторгнення в Україну та діяльність української дипломатії. російсько-український переговорний процес. Україна-НАТО. Україна –ЄС. Україна –США. Інформаційні та економічні війни.

Система оцінювання	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
	90-100 A	відмінно	зараховано
	82-89 B		
	75-81 C	добре	
	68-74 D		
	60-67 E	задовільно	
35-59 FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання	

	1-34 F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Інформаційне забезпечення	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія України: підручник / О. Бойко Київ: ВЦ «Академія», 2023, 560 с. 2. Світлична В.В. Історія України: навч. посібн. 9-е вид., доповнене. Київ: Каравела, 2019. – 408 с. 3. Танцюра В. І. Історія України : навчальний посібник / В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020, 492 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жуковський А., Субтельний О. Нарис історії України. Львів. 2019. 2. Власов В. Історія України ЗНО 2024. Типові тестові завдання : видавництво Літера. 2022, 128 с. 3. Єфименко О. Історія України та її народу. Київ. 2019. 4. Історія України. Курс лекцій у двох книгах. Київ. 2019. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси.</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://uahistory.co/pidruchniki/history-ukraine-and-world-10-class-2018-mydrri/3.php • https://uahistory.co/zno/ukraine-history-zno-mini-guide-2020-panchyk/ • https://uahistory.co/zno/ukraine-history-zno-mini-guide-2020-panchyk/27.php 		